

SVAZ NÁRODNÍ HÁZENÉ	Číslo: 001/2009		
	Uživatelský a provozní řád výpočetní techniky ve SNH		Revize: 1
			Strana : 1 z 8
Typ dokumentu: Organizační směrnice		Nahrazuje: nový	
SOUPIS ZMĚN			
Revize	Strana	Článek (kapitola)	Podstata změny
Vypracoval/datum		Přezkoušel/datum	Schválil/datum

SVAZ NÁRODNÍ HÁZENÉ	Číslo: 001/2009	
	Uživatelský a provozní řád výpočetní techniky ve SNH	Revize: 1
		Strana : 2 z 8
OK VV SNH 12.11.2009	Popelka Josef, Ing. 8.12.2009	VV SNH 12.12.2009

OBSAH

Kapitola, článek	Strana
1 Účel	3
2 Platnost a působnost	3
3 Odpovědnost	3
4 Definice pojmů a zkratk	3
4.1 Odbor výpočetní techniky	3
4.2 Uživatel	3
5. Popis	4
5.1 SW pro práci s dokumenty a údaji na elektronických nosičích	4
5.1.1 Způsob získávání SW	4
5.1.2 5.1.2 Evidence SW	4
5.1.3 Instalace SW	4
5.1.4 Vyřazení SW	4
5.2 HW pro práci s dokumenty a údaji na elektronických nosičích	5
5.2.1 Nákup HW a spotřebního materiálu	5
5.2.2 Evidence HW	5
5.2.3 Instalace a údržba HW	5
5.2.4 Vyřazení HW	6
5.3 Přístupová práva a hesla	6
5.3.1 Přístupová práva a hesla PC v LAN	6
5.4 Zabezpečení dokumentů a údajů v PC a LAN	6
5.4.1 Ochrana proti ztrátě	6
5.4.1.1 Ochrana proti ztrátě způsobené výpadkem el. energie	7
5.4.1.2 Ochrana proti ztrátě způsobené neodbornou obsluhou	7
5.4.2 Ochrana proti zneužití	7
5.4.3 Antivirová ochrana	7
5.5 Zálohování	7
5.5.1 Zálohování dokumentů a údajů	7
5.5.1.1 Zálohování dokumentů a údajů na PC	8
5.5.2 Zálohování SW	8
6. Revize směrnice	8
7. Archivace	8
8. Rozdělovník	8
9. Související dokumenty	8
10. Přílohy	8

SVAZ NÁRODNÍ HÁZENÉ	Číslo: 001/2009	
	Uživatelský a provozní řád výpočetní techniky ve SNH	Revize: 1
	Strana : 3 z 8	

1. ÚČEL

Stanovit jednotný postup pro zacházení s dokumenty, údaji a výpočetní technikou ve Svazu národní házené (dále jen SNH)

2. PLATNOST A PŮSOBNOST

Tato směrnice platí pro všechny pracovníky (i dobrovolné) SNH pracujících s dokumenty a údaji v elektronické podobě.

3. DEFINICE POJMŮ A ZKRATEK

ASŘ	- automatizovaný systém řízení
ÚI	- útvar informatiky ČSTV
PC	- osobní počítač
uživatel	- pracovník (i dobrovolný) pracující s dokumenty a údaji v elektronické podobě na PC
LAN	- lokální počítačová síť
server	- počítač sdílený v LAN více uživateli
HW	- PC, jeho příslušenství a další technické vybavení počítačového pracoviště
SW	- programové vybavení PC
"demo"	- demonstrační (předváděcí) verze SW
údaje	- souhrn (tabulka) informací (dat) zaznamenávající stav určité skutečnosti
NTB	- kompaktní přenosný osobní počítač notebook
HIM, NHIM	- hmotný investiční majetek, nehmotný investiční majetek
UPS	- napájecí zdroj pro výpočetní techniku vyrovnávající krátkodobé výpadky sítě
SWITCH	- rozbočovač elektronické počítačové sítě
VT	- výpočetní technika

4. ODPOVĚDNOSTI A SPOLUPRÁCE

4.1 Útvar výpočetní techniky ČSTV

- odpovídá za optimální činnost instalovaného výpočetního systému a navrhuje opatření vedoucí k jeho efektivnímu využívání
- kontroluje činnost lokální počítačové sítě, kontrola správné konfigurace a instalace, využití a stav disku, používání licenčního SW atd.

4.2 UŽIVATEL

- odpovídá za zabezpečení techniky proti poškození, zcizení, neodborné manipulaci, hlásí veškeré poruchy ÚI
- odpovídá za zabezpečení důvěrných informací a všech dat proti zneužití a ztrátě, za zachovávání hospodářského tajemství
- odpovídá za dodržování této normy, přímé zavinění výpadku počítačové sítě bude posuzováno jako hrubé osobní porušení pracovní kázně se všemi důsledky
- odpovídá za používání pouze legálního SW a za to, že tento SW ne-

SVAZ NÁRODNÍ HÁZENÉ	Číslo: 001/2009	
	Uživatelský a provozní řád výpočetní techniky ve SNH	Revize: 1
	Strana : 4 z 8	

- poskytne další osobě (fyzické ani právnické)
- spolupracuje s ÚI ve všech oblastech, které mají vztah k řízení dokumentů a údajů na elektronických nosičích a k výpočetní technice a umožňuje provádění kontrolní činnosti dle této směrnice
  - vznáší požadavky na připojení nových stanic do LAN

5. POPIS

5.1 SW pro práci s dokumenty a údaji na elektronických nosičích

5.1.1 Způsob získávání SW

SW pro práci s dokumenty a údaji na elektronických nosičích je možné získat pěti způsoby:

- a) vlastní tvorba SW ÚI včetně uživatelských pokynů na základě potřeb
- b) vlastní tvorba SW pracovníky vlastního uživatelského útvaru, pokud ovládají potřebný programovací jazyk
- c) tvorba SW na zakázku externím dodavatelem (programátorem)
- d) nákupem hotového SW
- e) pronájemem SW

SW, zajišťující práci s dokumenty a údaji na elektronických nosičích v prostředí LAN ČSTV, zajišťuje výhradně ÚI.

SW, zajišťující práci s dokumenty a údaji na elektronických nosičích pro místní potřebu uživatele, musí být vždy bez ohledu na jeho způsob získání předem odsouhlasen ÚI. Je to proto, aby bylo možno posoudit, zda řešení požadavku není součástí další práce ÚI na SW nebo zda-li by nebylo vhodné tento úkol vyřešit z hlediska SNH i pro další uživatele společně a pro posouzení toho zda nedojde realizací k narušení funkcí stávajícího SW.

5.1.2 Evidence SW

Určený pracovník (u SNH sekretář) vede evidenci SW v elektronické podobě v tomto členění:

- a) název programu
  - b) verze
  - c) dodavatel
  - d) datum pořízení
  - e) číslo licence
  - f) počet licencí
  - g) přehled uživatelů s instalací programu
  - h) faktury za SW a doklad o zaplacení
- Součástí zaevidování je i vyplnění a odeslání registrační karty SW (pokud existuje).

5.1.3 Instalace SW

Instalaci SW provádí správce sítě se svým podřízeným pracovníkem (zajišťuje ČSTV).

Instalace se provádí po zaevidování SW, případně po jeho antivirové kontrole a vytvoření záložních kopií (záleží na typu a objemu media se SW). Pokud je vytvořena záložní kopie, použije se pro instalaci.

5.1.4 Vyřazení SW

SVAZ NÁRODNÍ HÁZENÉ	Číslo: 001/2009	
	Uživatelský a provozní řád výpočetní techniky ve SNH	Revize: 1
		Strana : 5 z 8

Vyřazení SW provádí správce sítě:

- a) při dodávce nového SW nahrazujícího dosavadní SW
- b) není-li SW nadále využíván

5.2 HW pro práci s dokumenty a údaji na elektronických nosičích

Provoz a užívání výpočetní techniky řídí a organizuje ÚI. Výpočetní systém je tvořen především osobními počítači, tiskárnami a scannery kompatibilními se standardem IBM PC. Výpočetní systém tvoří nezastupitelný zdroj informací pro řízení, operativu a ekonomiku a z tohoto pohledu je třeba přistupovat k zajištění bezporuchového provozu tohoto systému.

5.2.1 Nákup HW a spotřebního materiálu

Požadavky na HW a spotřební materiál předkládá vedoucí sekretář (nebo sekretář) SNH. Ke všem předkládaným požadavkům doplní své stanovisko, cenu, (způsob řešení, časový harmonogram atd.) a předloží je ke schválení výkonnému výboru SNH (dále jen VV SNH). Předtím je nutno požadavek konzultovat s ÚI.

5.2.2 Evidence HW

Výpočetní technika a její příslušenství podléhá předepsané účetní evidenci. Ta obsahuje o VT technické údaje, které nejsou obsaženy v jiné dokumentaci, ale i evidenční tj. výrobní číslo, inventární číslo, odpovědného uživatele, datum přiřazení.

Jakékoli přesuny jednotlivých částí výpočetní techniky a jejího příslušenství mezi jednotlivými pracovišti či pracovníky je možný jen se svolením VV SNH. Přesun se potom provádí podle pokynů pracovníků ÚI, popřípadě i za jejich účasti, protože může dojít v důsledku provedených změn k potřebě provést HW a SW zásahy na PC a LAN.

V HIM a NHIM se bude evidovat pouze HW, u kterého má evidence smysl. Ostatní předměty VT budou dány do spotřeby. Jedná se například o veškerá záznamová média, klávesnice, myši, kabely, podstavce pod monitory, monitory, apod. Prakticky to znamená, že se z výpočetní techniky povede v evidenci: PC, NTB, UPS, SWITCH, tiskárny, scannery, modemy, externí čtečky medií.

Pro porovnání operativní a účetní evidence bude sloužit následující postup:

Vedoucí sekretář (sekretář) vytiskne sestavu evidované VT na pracovníka-uživatele. Ten potvrdí podpisem souhlas sestavy se skutečností. Na konci roku předloží celkovou sestavu VT pro odsouhlasení předsedovi HK SNH, který má na starosti účetní evidenci. Stav této sestavy podepsaný předsedou SNH slouží jako podklad pro provádění změn a přesunů mezi pracovišti a pracovníky (uživateli). Je možné předkládat jenom změnovou sestavu, kde jsou pouze pohyby za zvolené období.

Zastaralá VT, která se nahromadí pro nepoužitelnost, bude likvidována postupem předepsaným pro likvidaci HIM, NHIM a DHIM za dodržení ekologických postupů (likvidace ve sběrném dvoře).

5.2.3 Instalace a údržba HW

Instalaci nového HW na požádání zajišťuje ÚI. Technický stav a opotřebení prostředků výpočetní techniky sleduje sekretář SNH (uživatel) a s dostatečným předstihem doporučuje jejich obnovení.

Uživatelé jsou povinni provádět běžnou údržbu HW dle příslušných návodů k

SVAZ NÁRODNÍ HÁZENÉ	Číslo: 001/2009	
	Uživatelský a provozní řád výpočetní techniky ve SNH	Revize: 1
	Strana : 6 z 8	

tomuto HW. Zejména udržovat PC v čistotě (např. pravidelně ošetřit vlhkým hadříkem s mírnou dávkou saponátu) a zabránit jeho znečišťování (cigaretový popel, káva atd.).

5.2.4 Vyřazení HW

O vyřazení HW rozhoduje VV SNH. HW se vyřazuje v případě fyzického opotřebení nebo morálního zastarání.

5.3 Přístupová práva a hesla

5.3.1 Přístupová práva a hesla PC v LAN

Jsou stanovena dle dispozic ÚI ČSTV. Vedoucí útvaru určí jednotlivé uživatele, tj. pracovníky oprávněné pracovat s PC a rozsah přístupu k jednotlivým dokumentům a údajům v elektronické podobě uložených na PC.

Každý PC má nainstalován nabídkový systém, který slouží jednak k zadávání jména a hesla uživatele pro přístup do LAN a jednak k přístupu jen k určenému SW. K zamezení přístupu neoprávněných osob k SW si uživatel musí stanovit svoje vlastní přístupové heslo. Přístupové heslo je pro ostatní utajeno a nelze jej žádnými prostředky zpětně zjistit. Pozor: v případě, že uživatel heslo zapomene, mohou pracovníci OI pouze přístup přes heslo odstranit a uživatel si musí určit heslo nové. Instalaci a údržbu nabídkového systému provádí správce sítě.

Správce sítě přiděluje přístupová práva do LAN jednotlivým uživatelům v návaznosti na používaný SW. Rozdílná práva v přístupu k dokumentům a informacím mezi jednotlivými oprávněnými uživateli řeší každý SW individuálně na základě jmen uživatelů.

5.4 Zabezpečení dokumentů a údajů v PC a LAN

5.4.1 Ochrana proti ztrátě

Ke ztrátě dokumentů a údajů může dojít např. v důsledku výpadku el. energie, poruchy nebo mechanického poškození HW, neodbornou obsluhou PC, napadením počítačovými viry, apod. Ochrana před počítačovými viry je popsána v samostatném odstavci 5.4.3.

K odstranění následků způsobených ztrátou dokumentů a údajů se využívá záložních kopií (viz. odstavec 5.5). Postup obnovení ztracených dokumentů a údajů je specifický pro každý SW a je součástí příslušné dokumentace tohoto SW.

Dále jsou popsána opatření přímo omezující vznik ztrát. Jde jednak o opatření technická, jednak o opatření organizační.

5.4.1.1 Ochrana proti ztrátě způsobené výpadkem el. energie

Servery jsou vybaveny UPS, které zajišťují jejich činnost ještě cca 15 minut po výpadku el. energie. Pak následuje jejich automatické odstavení. O tom jsou všichni připojení uživatelé automaticky informováni.

Pokud je to možné, hlásí se v předstihu plánované přerušení dodávky elektrické energie, aby bylo možno včas provést opatření v provozu počítačové sítě a předešlo se zbytečnému vybíjení baterií UPS. Uživatelské stanice je zakázáno zapínat ihned po obnovení napájení

SVAZ NÁRODNÍ HÁZENÉ	Číslo: 001/2009	
	Uživatelský a provozní řád výpočetní techniky ve SNH	Revize: 1
	Strana : 7 z 8	

el. energie. Doporučuje se počkat vždy alespoň 10 minut, zda se výpadek nebude opakovat.

5.4.1.2 Ochrana proti ztrátě způsobené neodbornou obsluhou

Každý uživatel musí ovládat obecné základy obsluhy PC a jeho příslušenství (tiskárna, myš atd.). Musí být seznámen s touto směrnicí a se strukturou a funkcemi výpočetního systému v rozsahu, který odpovídá využití PC v jeho práci.

Max. omezit provádění "RESET" (nový start) PC.

Rovněž vypnutí běžícího PC bez předchozího ukončení práce (přichází v úvahu pouze ve výjimečných stavech) nelze provádět často.

Uživatel nesmí provádět bez souhlasu ÚI jakékoli manipulace s kabeláží PC i ve vypnutém stavu (zejména odpojování datových kabelů v LAN), v opačném případě hrozí nebezpečí poškození jednotlivých dílů PC a narušení provozuschopnosti sítě.

5.4.2 Ochrana proti zneužití

Základem ochrany je systém přístupových práv a hesel viz odstavec 5.3. Vedoucí sekretář (sekretář) zajišťuje v rámci své působnosti, aby přístup k PC měli pouze určení uživatelé a aby tito uživatelé používali přístupová hesla a chránili je před zneužitím.

Uživatel nesmí nechávat PC s běžícím SW pro práci s dokumenty a údaji bez dozoru. Vždy před opuštěním pracoviště s PC musí provést takové opatření, aby se k PC nemohla dostat nepovolaná osoba. Např. uzamknutí kanceláře nebo ukončení práce s příslušným SW a návrat do nabídkového systému do místa pro nové zadání jména uživatele (vypínání počítače není nutné).

5.4.3 Antivirová ochrana

ÚI aktualizuje a umožňuje antivirovou kontrolu všech serverů a PC. Na síti ČSTV LAN Strahov nelze provozovat žádné PC nebo server bez antivirové ochrany. Na síti ČSTV LAN Strahov je používán centrálně udržovaný a aktualizovaný systém AVG.

Bez povolení vedoucího sekretáře (sekretáře) nelze využívat výpočetní techniku na jiné účely než plnění pracovních povinností (např. spouštění her, instalace cizích programů, programování pro externí osoby, apod.)

5.5 Zálohování

5.5.1 Zálohování dokumentů a údajů

Zálohování důležitých dokumentů a údajů uložených v elektronické podobě se provádí s cílem jejich zabezpečení proti ztrátě.

5.5.1.1 Zálohování dokumentů a údajů na PC

Zálohování dokumentů a údajů uložených v elektronické podobě na PC si provádí každý uživatel sám. Zálohování se provádí na CD nebo flash nebo do jiného PC, příp. fileserveru.

Postup závisí na konkrétním používaném SW. Záložní CD musí být řádně označeny alespoň těmito informacemi:

- název dokumentu nebo údajů

SVAZ NÁRODNÍ HÁZENÉ	Číslo: 001/2009	
	Uživatelský a provozní řád výpočetní techniky ve SNH	Revize: 1
	Strana : 8 z 8	

- datum vytvoření
  - pořadové číslo CD nebo flash
- Jednou za 6 měsíců se provádí zálohování všech údajů na CD. CD bude označeno datem, kdy bylo zálohování provedeno.

5.5.2 Zálohování SW

Zálohování SW se provádí po jeho zaevidování před jeho první instalací, pokud to licenční podmínky dovolují a s ohledem na typ a objem média. K vlastní instalaci se používá záložní kopie. Záložní kopie i originál SW jsou uloženy u dle možností u vedoucího sekretáře (sekretáře).

6 REVIZE SMĚRNICE

O revizi rozhoduje zpracovatel na základě vlastního zjištění o funkčnosti tohoto dokumentu nebo výsledku interního auditu, na základě kterého je revize vyžadována.

7 ARCHIVACE

Písemnosti a záznamy na elektronických nosičích se uschovávají po dobu min. pěti let následujících po roce, kterého se týkají - není-li v platném Skartačním řádu SNH uvedeno jinak.

8 ROZDĚLOVNÍK

Rozdělovník není součástí tohoto dokumentu. Základní rozdělovník, počty výtisků a místa uložení určuje zpracovatel po dohodě s uživateli. Distribuce je prováděna přes sekretariát SNH.

9 SOUVISEJÍCÍ DOKUMENTY

- Skartační řád SNH

10 PŘÍLOHY

Uvedená směrnice nemá žádné přílohy.